

Åpningen av Bybygg den 25. juni 1914 trakk mange besøkende til museet. Foto: Norsk Folkemuseum.

Et stort løft

av Inger Jensen

Etter at museets eldste utstillings- og magasinbygning, Bybygg ble stengt i 1993, har det tatt tid å få gehør for å rehabilitere denne sentrale bygningen og på nytt fylle den med museets rikholdige samlinger. Ekstra gledelig er det at bygningen nå framstår ferdig rehabilitert og utstyrt som en moderne og fremtidsrettet museumsbygning til venneforeningens 50 års jubileum. Takket være Vennenes oppmuntring og mange bidrag i de årene arbeidet har pågått, gjenåpner nå Bybygg med utstillingen TIDSROM. Samtidig er forholdene lagt til rette for at arbeidet med å få museets store ovnssamling tilbake på plass kan begynne, og studiemagasin kan åpne i 3. etasje.

Bysamlingen åpnet i juni 1914, og utstillingen har både blitt utvidet og bygget om flere ganger siden åpningen. Etter hvert ble både utstillingen slitt, og bygningen trengte en omfattende oppgradering, ikke minst av sikkerhetsgrunner. Da museet bygget nytt besøkssenter til 100 årsjubileet i 1994 og flyttet katedralskolens gamle auditorium, landets første stortingshall, ble det gjort et stort inngrep i bygningen. Dette ble ytterligere forsterket ved at Ibsens arbeidsværelse på samme tid ble flyttet til det nyetablerte Ibsenmuseet i Arbins gate.

For å sikre samlingen og begynne en nødvendig konservering av de mange flotte gjenstandene som hadde vært utstilt, ble mange av gjenstandene flyttet til nye, klimatiserte magasiner. Samtidig ble opplysningene om dem revidert og digitalisert. Slik ble samlingen etter hvert tilgjengelig for et langt større publikum.

Arbeidet med å planlegge rehabiliteringen av bygningen begynte noen få år senere, men det drøydde innen museet vant gehør hos myndighetene for tiltaket. Først i 2015 kom den første bevilgningen, og prosjekteringsarbeidet kunne starte. Museet hadde gjennom en fire års periode gjennomført en forsvarlig tømming av bygningen og begynt planlegging av utstillingene. I 2016 ble omfattende innvendige rivearbeider gjennomført, og i 2017 kunne omsider gjenoppbyggingen begynne. Staten ved kulturdepartementet har bidratt med 100 millioner kroner. Bidrag fra ulike fond og stiftelser, og ikke minst fra venneforeningen og ved direkte bidrag fra vennene er det reist 20 millioner kroner. Endelig har museet lagt ned et betydelig arbeid gjennom forskning, konservering og annet arbeid som beløper seg til ca 50 millioner kroner.

Dette har sikret at Bybygg nå er blitt en moderne, miljøvennlig og bærekraftig utstillings- og magasinbygning. Energiforsyningen skjer ved hjelp av jordvarme. Gjenstandene er plassert i klimatiserte montre som tilfredsstiller de strengeste inter-

nasjonale kravene til utstillingslokaler. Bygningen har fått sprinkelanlegg og gasslukningsanlegg, og den har fått heis og er universelt utformet. I utstillingen TIDSROM stilles omkring 1500 gjenstander fra Bysamlingen ut.

Venneforeningens innsats har siden 2015 i hovedsak gått til arbeidet med utstillingen TIDSROM. Foruten store, årlige bidrag fra venneforeningen, har enkeltpersoner bidratt med gavebeløp. Familien Andresen har gitt midler til restaurering av havestuen fra Smedbråten. Havestuen ble en del av Bysamlingen da sommervillaen på Smedbråten ble revet på 1930-tallet. I 1973 ervervet museet spisestuemøblet som var laget til rommet. Havestuen fremstår nå som et helhetlig, nygotisk interiør slik stadskonduktør Georg Bull tegnet det. Industrialiseringen og urbaniseringen av Kristiania og Norge belyses gjennom et nærbilde av historien til Tidemanns Tobakfabrik og gjenstander knyttet til bedriftens historie.

Fra utstillingen TIDSROM – Ting i tiden. Foto: Inger Jensen.